

Den gamla bataljonen

av kommendör Sven Nilsson

Det har sagts att de barn som föds nu kommer att bli 100 år gamla. De som i nutid fyller 100 år får en hälsning från konungen. Framtida statschefer får sända många hälsningar om förutsägelseerna slår in, men då har kanske systemet med hälsningar rationaliserats bort.

Det kan bli påfrestande för samhällets sociala system om allt fler åldringar skall omhändertas därför att de inte klarar sig själva. Men det kanske blir så att framtidens åldringar har levt så sunt och varit så alerta att de blir en tillgång för samhället.

Hur kommer Frälsningsarméns kårer att se ut? Ja, den som lever får se.

När jag arbetade med historieboken *Årsringar*, som publicerades 2006, gjorde jag en undersökning om sammansättningen av kårerna. (Se kapitlet *Kåren-Frälsningsarméns hjärta* sid 106-110).

Tyvärr svarade inte alla kårer på frågorna men 68,3 % sände in sina svar och det går att utläsa hur den aktuella situationen var. Det visade sig att 55 % av frälsningssoldaterna var över 65 år och det stämmer förmodligen ganska bra med bilden av övriga samfund och organisationer. Den som kan Frälsningsarméns historia vet att bilden tidigare varit en annan. Frälsningsarmén var starkt präglad av ungdom.

Då www.bootheum.se är ett historiskt forum är det på sin plats att skriva om *Den gamla bataljonen*. Vissa politiska partier brukar använda orden *Det gamla gardet* och då menar man sådana medlemmar som varit med om att bygga upp verksamheten, men inte längre orkar marschera i samma takt som de unga. Den gamla bataljonen sitter inne med en hel del kunskaper och erfarenheter och kan vara till inspiration för de unga. Fortfarande finns soldatandan och salvationismen kvar.

För några dagar sedan fick jag av en god vän *Stridsropet* nr 29, årgång 1939. Innehållet handlade mest om årskongressen. Det var en intressant läsning. Jag var med om kongressen och upplevde igen den förtätade stämningen, när jag läste tidningen. Jag hade varit med om flera kongresser tidigare, mitt livs första kongressupplevelse bär årgångsbeteckningen 1935. Vi var en grupp från Vansbro som reste till Stockholm. Min musikantkamrat och jag tog våra kornetter med oss och ville vara med i någon musikkår. När vi stod vid högkvarteret med våra kornetter under armen, ropade musikledaren från Uppsala: ”*Kom hit grabbar och spela med oss*”. Så marscherade vi till Stadion och Skansen. På Stadion hölls stor arméfest och hundratals musikanter stod på planen och spelade inför fullsatta läktare. Hela festen avslutades med fyrverkeri. Vilken färgsprakande och entusiastisk armé vi tillhörde.

I det gamla *Stridsropet* fanns en speciell dikt av *Erland Richter*. Han tillhörde äldre tiders Frälsningsarmé och var en helt speciell personlighet, som jag är glad över att jag mött. Han var medarbetare vid *Stridsropet*, poet och skribent, vältalare och författare. Hans böcker och dikter i t.ex. diktsamlingarna *Röda fanor* är värda att läsa även i nutid. Dikten *Den gamla bataljonen* är väl inte Richters bästa alster men den har en del att säga och därför återger jag den här.

Den gamla bataljonen

Det ges en strid, som hopplös är
inunder bleka fanor,
men som har sekelanor
och kallar ständigt i gevär
en trofast, sliten bataljon,
som sist av allt förlorar tron.

Själv går jag i det ledet rappt
och trampar till musiken
för att besegra riken,
om ock med kraften det är knappt.
En sliten bataljon på fot,
som vägrar rosta ner till skrot.

Ack, se på bataljonen, du,
som står vid vårens grindar
och krans av knoppar lindar!
Jag frågar dig: ”Vad ser du nu?”
Du svarar: ”Idel gammelfolk.”
Och du har rätt, du vårens tolk!

Ty gammelfolk det äro vi
och gå mot gravens hölje,
ett trofast slitet följe -
men gör honnör för oss, ty si,
vi kämpa mot en övermakt:
de sena årens bistra vakt!

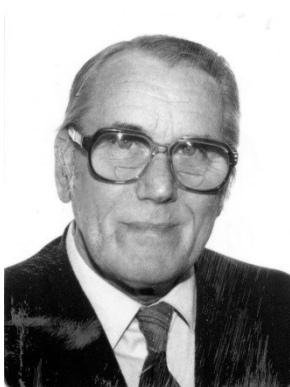
Vi ha så svårt att slå oss ner
vid lägereldens flamma
och bli en ny tids amma!
Vi vilja följa vårt baner
och tro oss unga än en gång
Och sjunga vårens segersång!

Och dock, längst in i själens bo,
där ligger säll en aning
att något är i daning
För oss, som ännu hopplöst tro
att vi ur höstens gråa hår
Förmår att skapa fram en vår:

det är att, när vårt stål är bräckt
och våra lemmar domna
och våra sinnen somna
och livets låga väl är släckt,
Han skänka skall en evighet,
Som ej av någon ålder vet.

Erland Richter

Dikten är en hyllning till alla dessa som varit trofasta frälsningssoldater från tidiga ungdomsår ända till ålderdomen.

En av dessa var musikanter Gunnar Möller i Malmö. Det har inte skrivits någon minnesruna om honom i Frälsningsarméns publikationer men i *Kamratringen*, f.d. frälsningsofficerarens tidning, har George Perry och Bertil Ljunggren tecknat bilden den gamle kämpen. Gunnar Möller var göteborgare och fick tidigt i livet kontakt med första kåren där han blev scout, gossmusikant, frälsningssoldat och musikmästare. I det dagliga livet arbetade han vid Göteborgs Posten.

När Frälsningsarmén år 1932 firade 50 års jubileum var han kadett vid Krigsskolan och var sedan officer under några år. Hemma i Göteborg igen var han möbelhandlare och öppnade senare en hälsokostaffär och agiterade för bättre hälsa. Det var i den affären och vid första kåren jag mötte honom på 50-talet och fick del av hans färgstarka berättelser.

Gunnar Möller flyttade till Malmö och var entusiastisk hornmusikant som inte enbart spelade i musikkåren utan tog sitt instrument och gick till torget där han spelade, sålde Stridsropet och talade med folk.

En dag kom en herre fram till honom och frågade om han visste vem det var som började Frälsningsarméns verksamhet i Sverige. Gunnar Möller höll ett utförligt föredrag och gav alla upplysningar. Mannen hörde intresserat på och sa till sist: ”Jag råkar vara släkt med Hanna Ouchterlony.” Han presenterade sig som byrådirektör James Ouchterlony och talade om att han hade en soffa som tillhört Hanna Ouchterlony. Den ville han skänka till Frälsningsarmén och bad att Gunnar Möller skulle komma hem och se på den. ”Det passar bra”, sa Möller, ”om några dagar firar vi 100- års jubileum vid Första kåren och då kommer de nuvarande arméledarna på besök. Kan jag ta dem med och komma då?” Det blev

bestämt och eftersom det var min fru och jag som då var ledare för Frälsningsarmén blev det vår förmån att träffa byrådirektören och se på soffan. Den fördes till Stockholm och placerades i Officersskolans bibliotek. Där stod den till dess att skolan flyttade till Ågesta.

Byrådirektören var med om jubileumsfirandet i Malmö och kom sedan till Stockholm för att närmare studera Frälsningsarméns äldre tider i dåvarande museet vid högkvarteret. Numera finns den gamla rariteten i Norge på Jeløy Resurscenter.

Gunnar Möller fortsatte att spela sitt instrument och har nog rekordet i uthållighet. Han var nästan 100 år då han måste sluta spela. Vi hade en flitig brevväxling och den sista försändelsen jag fick från honom var ett häfte där han skildrar en mängd episoder från sitt liv. Han kallade häftet Episoder. På sitt speciella sätt har han i tjugofyra episoder delgivit sina livsminnen.

Det var ingen som skrev hans minnesruna i Frälsningsarméns publikationer, men han fick en värdig armébegravning på Frälsningsarméns födelsedag den 28 december 2012. Musikantkamraten, kyrkoherde em. George Perry var officiant. En av den gamla bataljonens soldater vilar i frid till dess uppståndelsebasunerna ljuder.

Text: Kommendör Sven Nilsson

© Foton: Privat och Frälsningsarméns Arkiv

Copyright: Frälsningsarméns Arkiv

För www.bootheum.se augusti 2013

uppdaterad april 2017